

Liite 3

Oulun kaupungin katuverkon häiriötilanteiden toimintamallit ja periaatteet – opas kenttätyötä varten

Versio 1.00
29.11.2022

Sisällysluettelo

<u>TOIMINNAN KESKEISET TAVOITTEET</u>	3
<u>KATUJEN HÄIRIÖNHALLINTAHIERARKIA</u>	4
<u>JOUKKOLIIKENNE</u>	5
<u>KARTAT, REITIT ja TILANNEKUVAT</u>	6
<u>JOHTAMINEN</u>	7
<u>TIEDONTASAUS</u>	8
<u>TILANNEKUVA</u>	9
<u>TYÖSKENTELY KADULLA</u>	10
<u>HÄIRIÖNHALLINNAN RAIVAUKSEN TOIMINTAMALLI</u>	11
<u>TAPAHTUMIEN HALLINTA</u>	12
<u>LÄHISIIRTO</u>	13

<u>VARAREITIT</u>	14
<u>LIIKENTEENOHJAUSPALVELUN KÄYTTÖ</u>	15
<u>ERIKOISKULJETUKSET</u>	16

TOIMINNAN KESKEISET TAVOITTEET

1. Uhrien auttaminen ja työturvallisuuden takaaminen
2. Lisäonnettomuuksien ehkäisy
3. Tutkinnan turvaaminen
4. Vähintään yhden kaistan avaaminen liikenteelle mahdollisimman nopeasti
5. Raivauksen oikea-aikainen toteuttaminen
6. Hallittu palautuminen normaaliin liikennetilanteeseen

KATUJEN HÄIRIÖNHALLINTAHIERARKIA

1. Keskusta
2. Pääkatuverkot
3. Vt 4 tukkeutumisen vaikutukset koko katuverkolle

JOUKKOLIIKENNE

- Tärkeä kulkumuoto, jonka toimivuus tulee huomioida häiriötilanteessa
- Joukkoliikenteen häiriötilanteen ohjaus ja asiakkaiden tiedottaminen nykyisin liikennöitsijöiden vastuulla
- Joukkoliikenne saa tiedon häiriötilanteesta yleisen liikennetiedottamisen kautta.

KARTAT, REITIT ja TILANNEKUVAT

Karttapaikka

Kartta-
paikka

Varareitit (vaatii tunnukset)

Varareitit

Erikoiskuljetusreitit

Erikois-
kuljetus-
reitit

Liikennetilanne

Oulun-
liikenne.fi

Fintraffic

Google

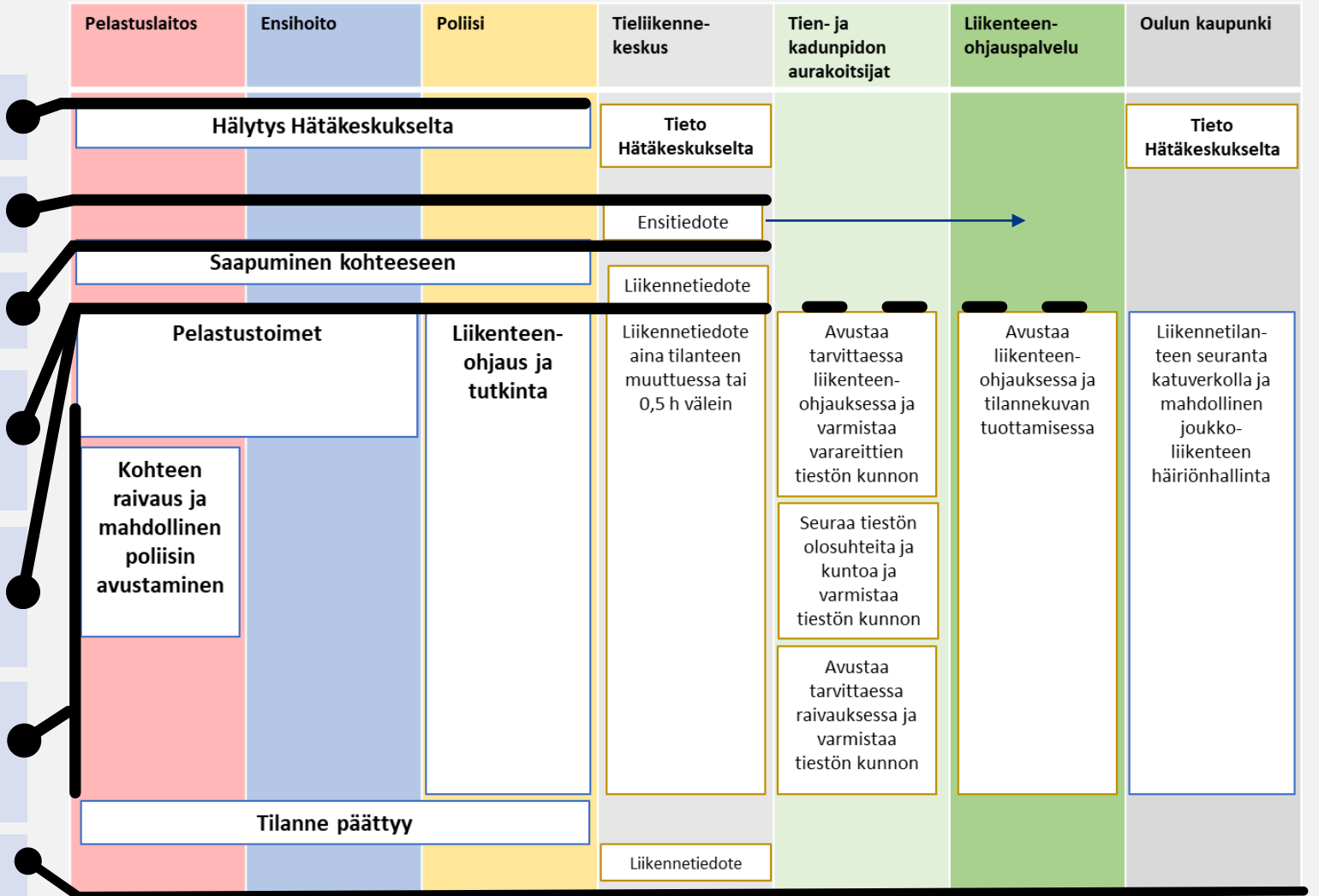
JOHTAMINEN

Vastaa	Avustaa	Osallistuu

Toimija/vastuu	Yleisjohto	Uhrien hallinta	Liikenteen ohjaus	Tutkinta	Tiedottaminen	Viestintäliikenne	Liikennealueiden kunnossapito	Seudullisen joukko-liikenteen häiriöt
Pelastuslaitos					Pelastustoiminta			
Ensihoito								
Poliisi					Poliisi-toiminta			
Tieliikennekeskus					Liikenne			
ELY-keskus				Tutkijalauta-kunta			Maantiet	
Oulun kaupunki				Tutkijalauta-kunta			Kadut	

TIEDONTASAUS

Pelastus- ja poliisitoimien käynnistys

TILANNEKUVA

- Muodostetaan aina yhteinen tilannekuva
- Viranomaisten tiivis yhteistyö kohteessa sekä siinä tehtävä vuorovaikutus, toiminnanohjaus ja johto-/tilannekeskusten informointi (**seuranta-alue -> lähialue**)
- Viranomaisten kauko-ohjattavien ilma-alusten (esim. UAS) hyödyntäminen (**seuranta-alue -> 0 - 5 km**)
- Tieliikennekeskuksen ja kaupungin seuranta- ja kamerajärjestelmien hyödyntäminen (kiinteät + mobiilit) (**seuranta-alue -> 0 - 50 km**)
- Viranomaisten ilma-alusten hyödyntäminen (**seuranta-alue -> 0 - 50 km**)

TYÖSKENTELY KADULLA

1. Pääkaduilla ja liikenteellisesti merkittävillä kaduilla ilmoitus liikenteen varoittamista ja tiedottamista varten viimeistään paikalle saavuttaessa
 - Ilmoitus tehdään arkina klo 8-16 välisenä aikana Oulun kaupungin liikennepäivystykseen puhelinnumeroon **044 703 2100**
 - Muina aikoina tieliikennekeskukseen
2. Oman toiminnan suojaus (riittävä pelastustoiminta-alue, suoja-ajoneuvon käyttö, turvallinen liikenteenohjaus, jossa huomioidaan eri kulkumuodot)
3. Tilanne ohi -ilmoitus kohdan 1 ilmoitusohjeiden mukaisesti

Häiriön- hallinnan raivauksen toiminta- malli

Toimintamalli

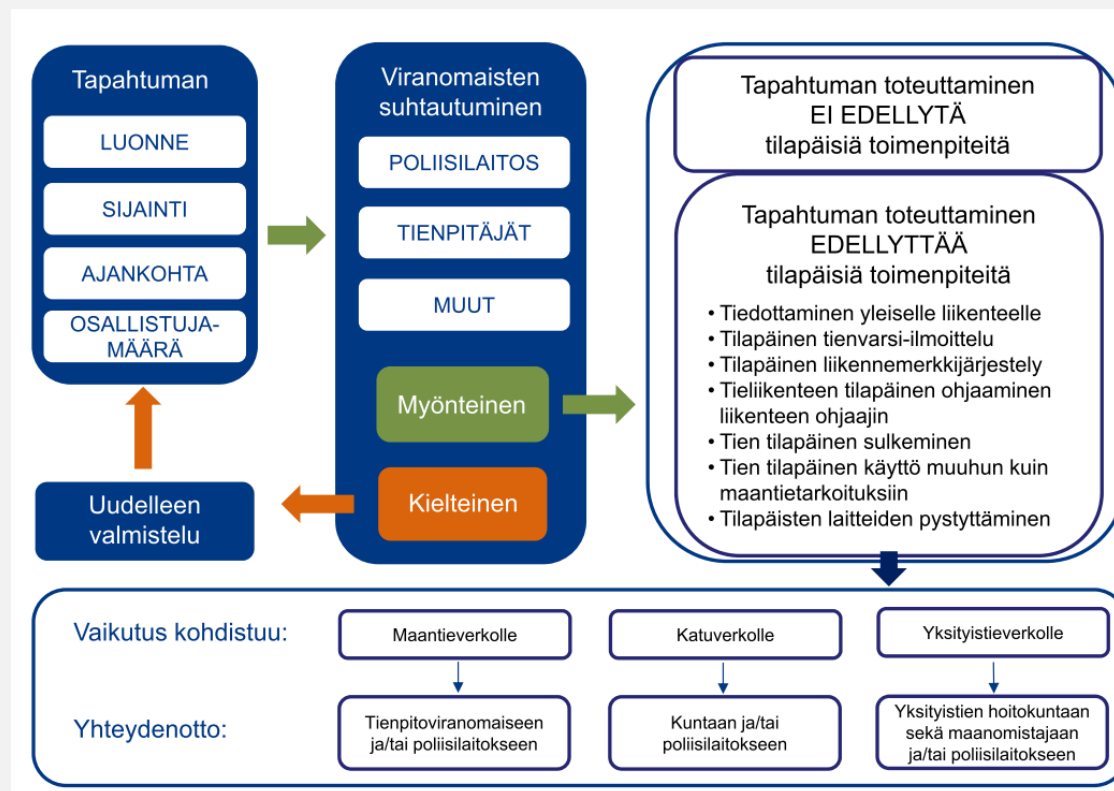
1. Pelastuslaitoksen P30 tai tilannetta johtava pelastusviranomaisena tekee viranomaiskutsun Virven YL-kanavan kautta ja määrittää puheryhmän, jolle viranomaiset siirtyvät. Kutsussa mukana poliisi, pelastuslaitos, ensihoito ja tieliikennekeskus.
2. Pelastuslaitoksen P30 tekee ensitiedotuksen ja tilannearvion.
3. Pelastuslaitos vastaa pelastustoiminnasta.
4. Ensihoito vastaa loukkaantuneiden pelastustoiminnasta.
5. Poliisi vastaa liikenteenohjauksesta, pelastustoiminnan turvaamisesta ja onnettomuustutkinnasta.
6. Tieliikennekeskus vastaa liikenteen tilannekuvan muodostamisesta liikennetiedottamisesta ja tukevien palvelujen käynnistämisestä.
7. Yhteisen tilannekuvan perusteella arvioidaan ja sovitaan raivauksen.
 - a) käynnistäminen ja sen ajankohta
 - b) vaatima kalusto ja osaaminen
 - c) liikenteenohjaus ja varareittitarve
 - d) liikennöitävyyden muutokset
 - e) tilanne ohi -tieto

Häiriötilanteen liikenteen hallinnan peruslähtökohtia

1. Tiivis ja ajantasainen vuorovaikutus viranomaisten välillä koko häiriötilanteen ajan.
2. Tärkeää liikenteen haittojen minimointi.
3. Mahdollisimman nopeasti vähintään yksi kaista liikenteen käyttöön, Pelastustoiminnan johtaja määrittää, milloin voidaan ottaa käyttöön.
4. Varareittien valmistelua ei kannata viivytellä. Liikenteenohjauspalvelulla pienet varareitit nopeasti käyttöön.
5. Tiedottaminen tehokkaasti. Tieliikennekeskuksessa tehokkaat viestintäkanavat, jolloin ilmoitukset kaikista liikennettä haittaavista häiriötilanteista mm.
 - a) liikenneonnettomuudet
 - b) rakennus- tai liikennevälinepalot (savuhaitta tai muu haitta)
 - c) vaarallisten aineiden leviäminen/onnettomuudet (koskee liikenteelle tiedottamista)
 - d) muut tieliikennettä haittaavat onnettomuudet/tapahtumat/muu haitta liikenteelle (esimerkiksi öljyä tiellä)
 - e) tärkeiden liikennevalojen toimimattomuus (keltavilkulla tai pimeänä)
 - f) pääkatujen ennalta arvaamattomat vauriot (esimerkiksi vesijohdon katkeaminen)
 - g) yllättävät kelimuutokset
 - h) tieto pientareelle jätetyistä siirrettävistä ajoneuvoista ja niiden rekisteritunnuksesta
 - i) muut liikenteeseen vaikuttavat seikat (kuten hirvieläimen tai karhun havaittu liikkuvan tiellä)

TAPAHTUMIEN HALLINTA

Hallinnan perustana Liikenneviraston ohje 3/2017, jossa keskeinen prosessikaavio

LÄHISIIRTO

- Laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008
 - > Jos ajoneuvon sijainnista aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen viipymättä siirtämään ajoneuvon.
- Turvallisuuskriteeri: **Ajoneuvo tukkii kaistan**
- Ajoneuvo siirretään lähimmälle mahdolliselle alueelle

VARAREITIT

Lähtökohtana, että ainakin joukkoliikenteen merkittävillä reiteillä pyritään toteuttamaan kiertotieohjaus mahdollisimman pikaisesti.

Keskeisiä kriittisiä pisteitä:

- jokipoikkileikkaus
- radan alikulut
- Oritkarin radan ylikulku Limingantiellä

Muun liikenteen varareitti tarpeet arvioidaan, jos ruuhkautumisen laajuus tukkii merkittäviä pääkatuja tai pääväyliä.

Päätös: Paikalla oleva viranomainen (**poliisi**, jos paikalla). Konsultaatio muut viranomaiset ja tieliikennekeskus

LIIKENTENOHJAUSPALVELUN KÄYTTÖ

Kaupungin viranomainen tai kunnossapitäjä tekee päätöksen tilaamisesta. Myös tieliikennekeskus voi tehdä tilauksen viranomaisten pyynnöstä.

Kaupungin liikennevaloristeyksien häiriöissä liikenteenohjauksen tarpeen arvioinnin tekee liikennevalojen kunnossapitourakoisija

KÄYTETÄÄN PIENELLÄ KYNNYKSELLÄ, KUN onnettomuus kaupungin pääkadulla ruuhka-aikaan tai työnsuojaus sitä vaatii

Resurssi:

- Nopeasti (max 30 min.)
kaksi ohjausyksikköä
(4 henkilöä)
- Lisäresurssimahdollisuus
(4 henkilöä)

ERIKOISKULJETUKSET

- Reagoidaan kaikkiin merkittävästi liikennevirran liikennöinnistä poikkeaviin kuljetuksiin
- Käynnistetään tarvittavat varoitus- ja suojaustoimenpiteet